

Asettamispäätös

27.1.2026

VN/36169/2025

VN/36169/2025-OKM-19

Jakelussa mainituille

Työryhmä koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnin kehittämiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa työryhmän koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnin kehittämiseksi. Työryhmä asetetaan ajalle 1.2.2026–31.1.2027.

Tausta

Kestävä taloudellinen kasvu ja korkea työllisyys ovat edellytyksiä julkisen talouden nykyistä suotuisammalle kehitykselle. Osaavan työvoiman saatavuus ja työvoiman mahdollisuudet päivittää osaamistaan ovat tuottavuuden kasvun sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaannon edellytyksiä. Suomen kansantalouden kehitykseen vaikuttavat jo lähitulevaisuudessa merkittävä eläkepoistuma, työn ja toimialojen muutos sekä laaja-alaiset tuotantoon ja palveluihin liittyvät kehityskulut.

Työn muutokseen liittyy ennen muuta teknologinen kehitys. Tekoäly ja siihen liittyvät sovellukset vaikuttavat ammatteihin ja toimialoihin. Uusi teknologia muuttaa myös työn tekemisen tapoja ja vähentää työn paikkasidonnaisuutta. Osaamisvaatimukset muuttuvat kaikissa ammateissa.

Vihreä siirtymä, luova talous, globaalien kauppasuhteiden muuttuminen ja esimerkiksi puolustussektorin kasvavat kansalliset ja eurooppalaiset tarpeet luovat uusia näkökulmia taloudellisen lisäarvon ja hyvinvoinnin tuottamiselle. Niihin vastaaminen edellyttää osaamisen kehittämistä ja uudistamista.

Koulutustarpeen ennakointia on ministeriöiden välisenä yhteistyönä kehitetty viimeisen viiden vuoden aikana useasti. Vuonna 2020 julkaistiin raportti Vaikuttavaan ennakointiin : Valtakunnallinen työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointijärjestelmän kehittäminen (Valtioneuvoston julkaisuja 2020:20) ja Koulutustarpeen pitkän aikavälin ennakointimalli (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2025:20). Lisäksi vuonna 2024 julkaistiin VN-TEAS-raportit ennakoinnista yleisemmin (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2024:23) ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö- ja koulutustarpeen ennakoinnista (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2024:13).

Aikaisempi työ luo osaltaan pohjaa ennakoinnin kehittämiseksi. Työtä on kuitenkin syytä jatkaa. Muutokset toimintaympäristössä ja työelämässä ovat niin mittavia, että ennakoinnin osalta tarvitaan laajaa yhteiskunnallista keskustelua ja eri toimijoiden sitoutumista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Tavoitteena on, että ennakointi yhdistäisi määrällisen työn muutoksen analyysin, väestökehitystä koskevan analyysin ja asiantuntija-arvioinnin perusteella muodostettavan laadullisen analyysin. Ennakointi on paitsi trendiarviota tulevasta kehityksestä, myös tulevaisuutta koskevien tavoitteiden asetantaa.

Työryhmän asettaminen ja tehtävät

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa koulutustarpeen ennakkoinnin kehittämiseksi työryhmän, jonka tehtävänä on luoda edellytykset koulutustarjonnan suuntaamista koskevalle tietoon perustuvalla keskustelulla ja sitä koskevalle päätöksenteolle. Määrällisen ennakkoinnin lisäksi osaavan työvoiman saatavuutta edistetään useilla muilla toimenpiteillä, jotka koskevat esimerkiksi koulutusten sisältöjä, koulutuksen toteuttamistapoja ja koulutustarjonnan kehittämistä.

Työryhmän tulee työssään:

1. laatia esitys koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin toteuttamiseksi
  - soveltuvin osin työryhmän tulee arvioida aikuiskoulutuksen/jatkuvan oppimisen tarpeita;
2. laatia esitys sidosryhmäyhteistyön järjestämiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun edistämiseksi;
3. laatia esitys ruotsinkielisen koulutuksen ennakkoinnista;
4. laatia esitys ennakointitulosten alueellistamisesta;

Työryhmän tulee ottaa huomioon tekoälyn tuottamat mahdollisuudet ennakkoinnin toteuttamisessa ja keskeinen kansainvälinen ennakointia koskeva keskustelu.

Työssä hyödynnetään pääsääntöisesti olemassa olevia ennakointimalleja.

Työryhmän tulee työn käynnistyessä ja säännöllisesti työn kuluessa kuulla aiheen kannalta keskeisiä tutkijoita ja aluetoimijoita. Työryhmän tulee kuulla työelämää ja koulutusorganisaatioita ruotsinkielisen koulutuksen erityistarpeista.

Esitys tulee laatia siten, että ennakkoinnin tuloksia voidaan hyödyntää ammatillisesti eriytyneen koulutuksen toiminnanohjauksessa.

Työryhmän kokoonpano

Jäsenet:

neuvotteleva virkamies Ville Heinonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)

johtaja Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (varapuheenjohtaja)

opetusneuvos Jukka Lehtinen, opetus- ja kulttuuriministeriö

opetusneuvos Mika Puukko, opetus- ja kulttuuriministeriö

opetusneuvos Riku Honkasalo, Opetushallitus

opetusneuvos Ulla Taipale-Lehto, Opetushallitus

neuvotteleva virkamies Hanna Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisasiantuntija Liisa Larja, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisasiantuntija Tommi Himberg, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Työryhmän sihteereinä toimivat opetusneuvos Jukka Lehtinen (OKM), opetusneuvos Ulla Taipale-Lehto (OPH), erityisasiantuntija Liisa Larja (TEM) ja erityisasiantuntija Tommi Himberg (Jotpa).

Laajennettu kokoonpano

Työryhmä työskentelee myös laajennetulla kokoonpanolla. Laajennetun kokoonpanon tarkoituksena on varmistaa keskeisten sidosryhmien osallistuminen työhön.

Jäsenet:

koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö Mikko Heinikoski, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, SAK ry

asiantuntija Riina Nousiainen, STTK ry

koulutuspolitiikan päällikkö Miika Sahamies, Akava ry

asiantuntija Mikko Vieltojärvi, Elinkeinoelämän keskusliitto, EK

koulutuspolitiikan asiantuntija Mikko Kinnunen, Suomen Yrittäjät ry

erityisasiantuntija Lauri Kurvonen, Opetusalan ammattijärjestö, OAJ ry

johtaja Susanna Aro, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto, MTK ry

asiantuntija Mertzi Bergman, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat, KT

finanssineuvos Marjaana Laine, Valtion työmarkkinalaitos

neuvottelupäällikkö Ulla Westermarck, Kirkon työmarkkinalaitos

koulutusasioiden johtaja Irmeli Myllymäki, Suomen Kuntaliitto

asiantuntija Peter Pahlman, Ammattiosaamisen kehittämissyhistys, AMKE ry

toiminnanjohtaja Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto, Arene ry

kehitysjohtaja Anu Haapala, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto, Unifi ry

Aikataulu

Työryhmän aikataulu on 1.2.2026–31.1.2027.

Kustannukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korvaa työryhmän tai laajennetun kokoonpanon jäsenten mahdollisia matka- tai muita kustannuksia.

Opetusministeri

Anders Adlercreutz

Neuvotteleva virkamies

Aleksi Kalenius

Jakelu	Opetushallitus Suomen Kuntaliitto ry Akava ry Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Elinkeinoelämän keskusliitto EK Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Suomen Yrittäjät ry Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry TEM Työ- ja elinkeinoministeriö Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry STTK ry OKM VAPOS Varhaiskasv. perusopet. ja vapaan sivistystyönos OKM KTPO Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto OKM LAMOS Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto Kirkon työmarkkinalaitos Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, JOTPA Valtion työmarkkinalaitos
Tiedoksi	OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Heidi Backman OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Mikaela Nylander OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Westerholm

VN/36169/2025-OKM-19

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: